

Warszawa, dnia 1 września 2010 r.

PRP/3716/09.10/AA/MJ

Pan
Lech Czapla
Szef Kancelarii Sejmu

szanowny Panie Sejmiku,

Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej przesyłają w załączeniu swoje stanowisko do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw.

z wyrazami szacunku

Prezydent
Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej

Andrzej Malinowski
Andrzej Malinowski

Stanowisko Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej dotyczące poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw.

Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej wyrażają swoje zaniepokojenie tempem prac nad nowelizacją ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Przygotowania tak ważnych zmian zarówno z punktu widzenia pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne, jak i samych osób niepełnosprawnych, nie poprzedziła niestety gruntowna analiza wpływu proponowanych rozwiązań na rynek pracy. Można odnieść wrażenie, że prace nad nowelizacją realizowane są przede wszystkim pod presją bieżących potrzeb budżetowych. Zabrakło natomiast myślenia długofalowego i spojrzenia na problem ze znacznie szerszej perspektywy. W uzasadnieniu do projektu nie znalazły się żadne prognozy dotyczące sytuacji finansowej PFRON po 2011 r., które uzasadniałyby tak daleko idące zmiany. Uzasadnienie projektu nie zawiera również podstaw do założenia, że dynamika wzrostu zatrudnienia osób niepełnosprawnych, będąca jedną z przyczyn pogorszenia sytuacji Funduszu, utrzyma się w latach kolejnych. Wszak wzrost zatrudnionych ogółem osób niepełnosprawnych zgłoszonych PFRON pomiędzy majem 2009 r., a grudniem 2008 r. to 14,75%, a pomiędzy majem 2010 r. i grudniem 2009 r. tylko 3,99%. Co warto podkreślić, wzrosty miesięczne w roku 2010 również wykazują tendencję malejącą (Δ m/m od 1,34 % m/m w lutym do 0,66 % m/m w maju). W projekcie nie znalazła się również ocena skutków regulacji z perspektywy pracodawców. Tymczasem choć nowelizacja zaowocuje oszczędnościami w budżecie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, to równocześnie spowoduje ona radykalne pogorszenie się sytuacji pracodawców osób niepełnosprawnych oraz samych osób niepełnosprawnych. Dlatego w ocenie Pracodawców RP wieloletni bilans wdrożenia nowelizacji może okazać się zdecydowanie negatywny i to także dla całego budżetu państwa.

W 2011 roku dofinansowanie do wynagrodzenia stracą pracownicy niepełnosprawni w stopniu umiarkowanym i lekkim, którzy mają już prawo do emerytury. Oznacza to, że niepełnosprawni emeryci prawdopodobnie stracą pracę. To z kolei będzie wiązać się z tym, że w związku z przeważnie niskim świadczeniem emerytalnym staną się oni potencjalnymi beneficjentami pomocy społecznej. Obecna propozycja sprowadza się więc tylko do zmiany sposobu dystrybucji środków: z dofinansowań do wynagrodzeń na rzecz opieki społecznej.

W przyszłym roku autorzy projektu, chcą także zredukować część refundacji składek osobom niepełnosprawnym – jednoosobowym przedsiębiorcom, a w 2012 i 2013 roku zostanie zmniejszone dofinansowanie do wynagrodzenia wszystkich pracowników niepełnosprawnych ze stopniem lekkim i umiarkowanym. Zdaniem Pracodawców RP wdrożenie proponowanych zmian pociągnie za sobą zdecydowane obniżenie liczby pracujących osób niepełnosprawnych.

Od przyszłego roku w dużym stopniu pracodawcy osób niepełnosprawnych stracą także prawo do udzielania ulgi we wpłatach na PFRON swoim kontrahentom. Według naszych wyliczeń, proponowana zmiana obniży wartość ulg z 530 mln do 20 mln zł. rocznie. Oznacza to, że w 2011 roku ok. 10 tys. firm zapłaci za niezatrudnianie osób niepełnosprawnych dodatkowe kary w wysokości 510 mln zł. rocznie. Roczne obciążenia firm wzrosną bowiem o 16% z 3,270 mln w 2010 r. do 3,780 mln zł. w 2011 r.. Dodatkowo takie rozwiązanie zaowocuje destrukcją relacji kontrahenckich pomiędzy pracodawcami osób niepełnosprawnych, a firmami z otwartego rynku pracy. W efekcie taka zamiana także przyniesie więc redukcję zatrudnienia. Tymczasem warto przypomnieć autorom projektu, że w chwili obecnej ok. 10 tysięcy firm podpisało długoterminowe umowy na zakup produktów bądź usług od ponad 2 tysięcy pracodawców. Ci, aby je zrealizować muszą zatrudnić ponad 30 tys. osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Autorzy projektu od 2012 roku chcą także zwiększenia wymaganego wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zakładach pracy chronionej z 40 do 50%. W ocenie Pracodawców RP spowoduje to przede wszystkim wzrost uzależnienia zatrudnienia od dofinansowań, a tym samym zmniejszenie konkurencyjności tych zakładów. Dodatkowo sytuacja na rynku nie pozwala na tak gwałtowne podniesienie poziomu zatrudnienia. W efekcie część zakładów pracy chronionej utraci status, a co za tym idzie także 30 proc. dofinansowania.

Konsekwencją takiego stanu rzeczy będzie likwidacja miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych w szczególności tych, które są niepełnosprawne w najwyższym stopniu. Ponad to skutkiem utraty statusu zakładu pracy chronionej będzie likwidacja zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, z którego środki przeznaczone są w całości na rehabilitację zawodową, społeczną i leczniczą osób niepełnosprawnych. Dodatkowo zaproponowane w nowelizacji ograniczenia zasilania ZFRON (likwidacja zwolnień podatkowych, zmiana podziału środków z zaliczek PIT) dotknie przede wszystkim te zakłady pracy chronionej, które aktywnie wykorzystywały ZFRON. Będzie to więc kara dla tych pracodawców, którzy wydatkowali pieniądze z funduszu prawidłowo. Ograniczenie środków skutkować będzie nie tylko ograniczeniem świadczeń na rzecz osób niepełnosprawnych, ale również redukcją zatrudnienia wśród tej grupy osób.

Pracodawcom RP trudno także zrozumieć przedłużenie terminu wypłaty pracodawcy dofinansowań do wynagrodzenia pracownika z 14 do 30 dni. Konsekwencją dłuższego oczekiwania na wpłatę, będzie bowiem realne zagrożenie utratą płynności finansowej firmy. Także to skutkować będzie utratą zainteresowania przez przedsiębiorców zatrudnianiem osób niepełnosprawnych.

Nasz niepokój budzi także likwidacja waloryzacji dofinansowań w zależności od wzrostu płacy minimalnej. Efektem proponowanych uregulowań będzie obniżenie wysokości kwoty dofinansowań. Redukcja wysokości wsparcia będzie skutkować ponoszeniem przez pracodawców wyższych kosztów przy zatrudnieniu niepełnosprawnego pracownika w porównaniu z osobą pełnosprawną. Skutkiem nowego stanu prawnego będzie więc obniżenie wysokości wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, bądź redukcja ich zatrudnienia.

Pracodawcy RP zdają sobie sprawę, że reforma wydatkowania środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych jest konieczna. Problem niedoborów środków w Funduszu nie pojawił się jednak niespodziewanie. Pracodawcy RP od dawna alarmują, że potrzeba gruntownej reformy funkcjonowania PFRON (także jeśli chodzi o koszty jego funkcjonowania). Należy się do niej jednak rzetelnie przygotować. Dlatego trudno zaakceptować nie tylko tempo, ale przede wszystkim skalę nowelizacji. Zmniejszenie wsparcia zatrudnia osób niepełnosprawnych o połowę w ciągu dwóch lat zagraża płynności finansowej

pracodawców osób niepełnosprawnych. Wiele z proponowanych rozwiązań nawet pojedynczo mocno uderza w ekonomiczne podstawy funkcjonowania przedsiębiorców, szczególnie tych którzy znacznie zaangażowali się w zatrudnienie osób niepełnosprawnych (mają wysokie wskaźniki zatrudnienia). W ocenie Pracodawców RP w wyniku tak skumulowanych oszczędności może dojść w najbliższych latach nie tylko do spadku zainteresowania zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, czy też zwolnień niepełnosprawnych pracowników, ale wręcz do upadku wielu firm. Autorzy projektu zapomnieli także o tym, że firmy zatrudniające osoby niepełnosprawne dostarczają swoim klientom towary i usługi na podstawie umów. A te w zdecydowanej większości przypadków nie będą mogły być renegocjowane, mimo zmieniającej się dla nich sytuacji finansowej i utraty znacznej części przychodów. Proponowane w projekcie zmiany odbiją się także na relacjach z kontrahentami firm zatrudniających osoby niepełnosprawne.

Szerokie spektrum zmian i tempo przeprowadzania nowelizacji nie pozwalają obecnie dokładnie przewidzieć wszystkich negatywnych skutków dla naszego rynku pracy rozwiązań zawartych w projekcie. Dlatego zdaniem Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej należy ograniczyć zakres zmian jedynie do niezbędnego minimum, które zabezpieczy realizację zadań i płynność finansową PFRON w 2011 roku. Wdrożenie dalszych reform należy natomiast realizować stopniowo i przede wszystkim rozważnie. Prace nad projektem kolejnej nowelizacji powinny być poprzedzone szczegółową analizą sytuacji finansowej PFRON, wykonaniem symulacji wpływu ewentualnych zmian na rynek pracy oraz szerokimi konsultacjami społecznymi. Tylko tak przeprowadzona nowelizacja zyska akceptację i wsparcie Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej.

Pracodawcy RP nie godzą się bowiem, by reforma PFRON odbywała się wyłącznie kosztem pracodawców i osób niepełnosprawnych - jednoosobowych przedsiębiorców. Zabezpieczenie środków na realizację potrzeb Funduszu nie może się bowiem ograniczać jedynie do cięć różnych form wsparcia dla pracodawców. Niestety tego przede wszystkim dotyczy właśnie nowelizacja, która trafiła do konsultacji. Jej docelowe skutki finansowe dla pracodawców można szacować na poziomie 1,8 mld złotych rocznie. W zestawieniu z budżetem PFRON na 2009 rok (4,4 mld zł) oznaczałoby to, że Fundusz dzięki nowelizacji zaoszczędziłby wyłącznie na samych pracodawcach – nawet 40% swoich rocznych wydatków. Warto także

podkreślić, że szacowana kwota oszczędności, to równocześnie ponad 60% wydatków PFRON na dofinansowania do pracodawców.

Autorzy projektu zdają się zapominać jednak, że wpływy do PFRON od pracodawców nadal są znacznie wyższe niż suma wypłacanych im z Funduszu dofinansowań. Oznacza to, że pracodawcy pokrywają ze swojej kieszeni nie tylko wypłatę dofinansowań do zatrudnienia osób niepełnosprawnych, ale również koszty innych programów PFRON. Zdaniem Pracodawców RP pieniądze od pracodawców, powinny bezwzględnie trafiać z powrotem do pracodawców. Dlatego niezbędne jest zapisanie w ustawie zasady, że wpływy z obowiązkowych wpłat od pracodawców (art. 21 ust. 1 i nast.) są przeznaczane wyłącznie na wsparcie zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Środki od pracodawców na PFRON powinny być wykorzystane bowiem przede wszystkim właśnie na dofinansowanie wynagrodzeń osób niepełnosprawnych. Bieżące nadwyżki powinny być natomiast lokowane, by zapewnić stabilność PFRON w sytuacji kryzysu. Pozwoli to uniknąć tak gwałtownych, jak to mamy obecnie, ruchów legislacyjnych.

Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej nie zgadzają się natomiast na finansowanie z pieniędzy pracodawców programów PFRON nie związanych z wspieraniem zatrudnienia osób niepełnosprawnych. W naszej ocenie rolą polskich pracodawców nie jest zastępowanie państwa w jego podstawowych funkcjach i finansowanie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.

NIEZALEŻNY SAMORZĄDNY ZWIĄZEK ZAWODOWY

SOLIDARNOŚĆ

Komisja Krajowa
80-855 Gdańsk, ul. Wały Piastowskie 24
tel. (58) 308-4480, (58) 308-4311, fax (58) 308-4219
sekprez@solidarnosc.org.pl

SEKRETARIAT Z ODP. SZEF FAKS
L.dz.....
Data wpływu..... 2010-08-27 fax

Gdańsk, 27 sierpnia 2010 r.

dy N. Podopinski - w

Jan Czapla
Szef
Kancelarii Sejmu RP

Fax: 22-694 24 87

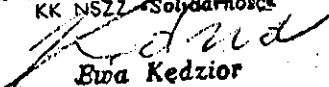
PON/2659a/08/2010

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

27.8. rko Jan Węgrzyn

W załączeniu przesyłam opinię Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” o poselskim projekcie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw (Druk nr 3292).

Z poważaniem,

PEŁNOMOCNIK
ds. osób niepełnosprawnych
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Kedzior

Komisja Krajowa
80-855 Gdańsk, ul. Wały Piastowskie 24
tel. (58) 308-4480, (58) 308-4311, fax (58) 308-4219
sekprez@solidarnosc.org.pl

Gdańsk, 27 sierpnia 2010 r.

PON/2659/08/2010

Opinia

o poselskim projekcie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw.

Z upoważnienia Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Biuro Polityki Społecznej zgłasza następujące uwagi do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw (Druk nr 3292):

1. w art. 1 zmiana 1 lit a) dotycząca ustalenia „najniższego wynagrodzenia” na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w grudniu 2009 r. NSZZ „Solidarność” negatywnie opiniuje propozycję ustalenia wysokości „najniższego wynagrodzenia” w postaci stałej kwoty. „Najniższe wynagrodzenie” stanowi podstawę wyliczeń wsparcia na zatrudnienie osób niepełnosprawnych, o którym mowa w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, dalej – ustawie (m.in. kwot miesięcznego dofinansowania do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych). Wysokość wsparcia powinna w sposób elastyczny dostosowywać się do potrzeb, które w przypadku zatrudniania osób niepełnosprawnych, determinowane są wysokością minimalnego wynagrodzenia. Zamrożenie kwoty „najniższego wynagrodzenia”, przy jednoczesnej tendencji do obniżania kwot wsparcia o których mowa w art. 26a ust. 1 ustawy, doprowadzi w perspektywie kilku lat do realnego zmniejszenia wysokości miesięcznego dofinansowania przysługującego pracodawcom zatrudniającym osoby niepełnosprawne. Należy liczyć się ze zjawiskiem, iż w celu minimalizacji strat wywołanych obniżeniem wsparcia na zatrudnianie osób niepełnosprawnych, pracodawcy będą dostosowywali wysokość płac niepełnosprawnych pracowników do przysługujących im limitów pomocy. Skutkiem tego działania będzie zamrażanie lub wręcz obniżanie wynagrodzeń osób niepełnosprawnych. Należy w tym miejscu przypomnieć, iż przesłanką nowelizacji ustawy w 2008 było m.in. takie ukształtowanie systemu dofinansowania na zatrudnianie osób niepełnosprawnych, które motywowałoby pracodawców do podwyższania wynagrodzeń osób niepełnosprawnych. Wprowadzenie w życie zaproponowanej zmiany zniweczy efekty tych niezwykle korzystnych dla osób niepełnosprawnych rozwiązań. Aby nie

doprowadzić do sytuacji zamrażania płac osób niepełnosprawnych, w celu zachowania elastyczności systemu wsparcia zatrudnienia osób niepełnosprawnych, „najniższe wynagrodzenie” powinno zmieniać się wraz ze zmianą płacy minimalnej. Z tych powodów NSZZ „Solidarność” proponuje wykreślenie tej zmiany.

2. w art. 1 zmiana 5) dotycząca wydłużenia czasu pracy osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. NSZZ „Solidarność” negatywnie opiniuje proponowaną zmianę. W uzasadnieniu do projektu brak jest argumentów, w sposób przekonywujący uzasadniających tak niekorzystną dla niepełnosprawnych pracowników z orzeczonym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności ingerencję w ich rehabilitację zawodową i pozbawienie ich części uprawnień pracowniczych. Rozpatrując zmianę 5) wraz z zmianą 11), zakładającą zmniejszenie o 40% limitu kwoty na miesięcznego dofinansowania na zatrudnianie osób niepełnosprawnych z orzeczonym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, nie można oprzeć się wrażeniu, iż propozycja wydłużenia czasu pracy tej grupie niepełnosprawnych pracowników jest ukłonem w stronę pracodawców osób niepełnosprawnych. W ten sposób pracodawcy mają sobie wyrównać straty jakie poniosą z tytułu zmniejszonego o 40 % limitu miesięcznego dofinansowania. NSZZ „Solidarność” stanowczo sprzeciwia się propozycjom rozwiązań prawnych, które przerzucają na osoby niepełnosprawne poniesienie kosztu szukania oszczędności dla PFRON. Ponadto Związek stoi na stanowisku, że propozycja pozostawienia lekarzowi przeprowadzającemu badania profilaktyczne pracowników lub lekarzowi sprawującemu opiekę nad osobą niepełnosprawną uprawnienia do wydania zaświadczenia, iż czas pracy osoby niepełnosprawnej zaliczonej do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie może przekraczać 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo, w praktyce pozostanie przepisem martwym. Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż obecne przepisy ustawy umożliwiają na wniosek osoby niepełnosprawnej zaliczonej do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, za zgodą lekarza, wydłużenie czasu pracy do 8 godzin dziennie i 40 godzin tygodniowo. Zatem, poza kwestiami oszczędnościowymi dla pracodawców, nie ma organizacyjnego uzasadnienia wydłużenia czasu pracy osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.
3. w art. 1 zmiana 8 dotycząca art. 22 ustawy. NSZZ „Solidarność” uważa, iż zaproponowany sposób zwiększenia wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych, uprawniający do obniżenia wpłat na PFRON ze względu na zatrudnianie osób niepełnosprawnych, charakteryzujących się pewnymi, wyszczególnionymi schorzeniami, może narażać na zarzut nierównego traktowania pracodawców, którzy osiągają zaproponowany wskaźnik zatrudnienia 30% osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności lecz wśród tych osób nie ma osób niepełnosprawnych o preferowanych przez projektodawców schorzeniach, np. w przypadku zatrudniania osób niewidomych czy epileptyków. W uzasadnieniu do projektu również brak wskazania czym kierował się projektodawca wprowadzając kryterium poszczególnego schorzenia jako przesłanki

umożliwiającej skorzystanie z ulg we wpłatach na PFRON. W związku z powyższym, wnosimy o ustalenie progu umożliwiającego skorzystanie z ulg na wpłaty na PFRON na poziomie co najmniej 30 % zatrudnienia osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

4. art. 1 zmiana 11 a) dotycząca zmiany limitów kwot na miesięczne dofinansowanie do zatrudnienia osób niepełnosprawnych. NSZZ „Solidarność” uważa, iż podwyższenie limitu miesięcznego dofinansowania do zatrudnienia osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności nie wpłynie na zwiększenie zatrudnienia tej grupy osób niepełnosprawnych, gdyż w większości przypadków płace osób zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności ustalone są na takim poziomie, iż obecna kwota dofinansowania nie jest w pełni wykorzystywana. Dodatkowe zwiększenie kwoty dofinansowania jest niecelowe a może w poszczególnych przypadkach być źródłem nadużyć. NSZZ „Solidarność” negatywnie odnosi się do propozycji zmniejszenia limitu miesięcznego dofinansowania do zatrudnienia osób niepełnosprawnych z orzeczoną umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. W kontekście zamrożenia najniższego wynagrodzenia, zaproponowanego w art. 1 zmiana 1 lit a) oraz zjawiska corocznego przyrostu najniższego wynagrodzenia, realna kwota dotacji na zatrudnienie tej grupy, jaką będzie mógł otrzymać pracodawca osoby niepełnosprawnej, będzie malała. NSZZ „Solidarność” wyraża obawę, iż bezpośrednio może to przełożyć się na zmniejszanie wynagrodzeń osób niepełnosprawnych z orzeczoną umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Ponadto NSZZ „Solidarność” wyraża przekonanie, iż bezpośrednim skutkiem propozycji zmniejszenia kwoty limitu miesięcznego dofinansowania na zatrudnienie dla tej grupy osób niepełnosprawnych jest zawarta w art. 1 zmiana 5) propozycja wydłużenia normy czasu pracy osób niepełnosprawnych z orzeczoną umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Pozwala to na wyciągnięcie wniosku, iż projektodawca mając świadomość, że pracodawcy tych osób będą oponowali przeciwko tym propozycjom, zaproponował odebranie części uprawnień pracowniczych osobom niepełnosprawnym z orzeczoną umiarkowanym stopniem niepełnosprawności poprzez wydłużenie normy czasu pracy tych osób. W ten sposób, jak już wskazywaliśmy, na osoby niepełnosprawne ostatecznie został zrzucony ciężar poniesienia kosztów niedoboru finansowego PFRON, co musi spotkać się z silnym sprzeciwem ze strony NSZZ „Solidarność”.
5. art. 1 zmiana 11 lit b) NSZZ „Solidarność” negatywnie opiniuje propozycję wstrzymania dofinansowania na zatrudnienie osób niepełnosprawnych, które mają ustalone prawo do emerytury. W świetle projektów rządowych, dotyczących propozycji wprowadzenia obowiązku rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą pod rygorem zawieszenia emerytury, wstrzymanie dofinansowania na zatrudnianie osób niepełnosprawnych (za wyjątkiem osób z orzeczoną znacznym stopniem niepełnosprawności) będzie miało ten skutek, iż część osób niepełnosprawnych ostatecznie zostanie wbrew i woli usunięta z rynku pracy. Na ponowne nawiązanie stosunku pracy liczyć będą mogły tylko te osoby niepełnosprawne, które posiadają

bardzo wysokie kwalifikacje lub ponad przeciętne umiejętności. Pozostałe osoby niepełnosprawne w wieku emerytalnym zostaną w rezultacie wprowadzenia w życie obu omawianych rozwiązań prawnych, sprawnie wycięte z rynku pracy. Zaznaczyć przy tym należy, iż osobom niepełnosprawnym pobierającym rentę z tytułu niezdolności do pracy, czyli najbardziej poszkodowanym, emeryturę przyznaje się z urzędu. Pracujące osoby niepełnosprawne pobierające rentę z tytułu niezdolności do pracy, chcące kontynuować zatrudnienie, nie mogą oddalić w czasie momentu przyznania emerytury. Wprowadzenie proponowanego rozwiązania spowoduje wypchnięcie tych osób z rynku pracy.

Trudno powstrzymać się od refleksji, iż propozycja odejścia od wspierania zatrudnienia osób niepełnosprawnych, które mają ustalone prawo do emerytury (z wyjątkiem osób niepełnosprawnych z ustalonym znacznym stopniem niepełnosprawności) stoi w sprzeczności z deklaracjami rządu o potrzebnym wspieraniu jak najdłuższego pozostawania osób starszych na rynku pracy.

6. w art. 1 zmiana 13. NSZZ „Solidarność” podziela obawę swoich niepełnosprawnych członków, iż wydłużenie terminu przekazania miesięcznego dofinansowania do 30 dni może zachwiać płynnością finansową części zakładów zatrudniających osoby niepełnosprawne. Tym samym, zagrożone będą miejsca pracy zatrudnionych tam osób niepełnosprawnych. Z tego powodu NSZZ „Solidarność” proponuje wydłużenie terminu wypłaty miesięcznego dofinansowania z 14 dni maksymalnie do 21 dni.
7. art. 1 zmiana 18 lit a) i b). NSZZ „Solidarność” nie podziela poglądu projektodawców o konieczności całkowitej likwidacji dla zakładów pracy chronionej zwolnienia podatkowego od podatków o których mowa w art. 31 ust 1 pkt 1 ustawy. Uważamy, że ulgi te powinny zostać pozostawione w stosunku do pracodawców o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 lit b) ustawy. Pracodawcy o których mowa w wymienionym przepisie zatrudniają osoby niepełnosprawne, którym najtrudniej jest znaleźć zatrudnienie i utrzymać się na rynku pracy. Są to osoby, których rehabilitacja zawodowa i społeczna oraz potrzeba dostępu do świadczeń medycznych finansowanych ze środków ZFRON wymaga szczególnych nakładów. NSZZ „Solidarność” nie wyraża zgody na ślepe cięcie ulg, bez względu na konsekwencje dla pracowników najciężej dotkniętych niepełnosprawnością, w imię ulżenia obciążeniom finansowym PFRONU.
8. w art. 4 zmiana dotycząca zmiany proporcji zwolnienia od podatku od dochodów osób fizycznych, jaka przekazywana ma być na PFRON. NSZZ „Solidarność” negatywnie opiniuje propozycje zwiększenia środków PFRON kosztem zmniejszenia środków ZFRON. Należy podkreślić, że w przypadku ZFRON są to środki wydatkowane bezpośrednio na potrzeby osób niepełnosprawnych (za wyjątkiem pomocy dla pracodawcy *de minimis*). Pomoc ta w różnej formie trafia bezpośrednio do osób niepełnosprawnych. Zmniejszanie wpłat na ZFRON zatem bezpośrednio przełoży się na zmniejszenie kwot o których wykorzystanie mogą ubiegać się

niepełnosprawni pracownicy. Nie można oczekiwać, aby NSZZ „Solidarność” poparła takie propozycje. Równocześnie NSZZ „Solidarność” pragnie podkreślić, iż z doświadczenia naszych niepełnosprawnych członków wynika, iż środki ZFRON stanowią znaczne wsparcie, bardzo doceniane przez niepełnosprawnych pracowników, których dochody są przecież niewysokie i którzy ponoszą dodatkowe koszty utrzymania i leczenia wynikające z niepełnosprawności. Argumenty przytoczone w uzasadnieniu, o zagrożeniu w postaci możliwości powstania niemożliwych do wydatkowania odpisów, mające uzasadnić zmniejszenie środków dla ZFRON, są niedorzeczne i oderwane od rzeczywistości. Za pozbawione racjonalności i niebezpieczne należy uznać propozycje rozwiązań prawnych zmierzające do zdemontowania tego systemu bezpośredniego wsparcia dla osób niepełnosprawnych, tylko z tego powodu, iż kilku pracodawców zobowiązanych do utworzenia i wydatkowania środków ZFRON nie wywiązuje się ze swoich obowiązków.

W odpowiedzi na propozycje zamieszczenia w uwagach do projektu ustawy propozycji nie objętych projektem, NSZZ „Solidarność” pragnie wskazać na konieczność zmiany brzmienia art. 26d. Zgodnie z tym przepisem pracodawca, który zatrudnia pracownika niepełnosprawnego może otrzymać pomoc finansową z PFRON na zwrot miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy, w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem, a także czynności niemożliwych lub trudnych do samodzielnego wykonania przez pracownika niepełnosprawnego na stanowisku pracy. Wprowadzenie fakultatywności zwrotu kosztów ma ten skutek, iż w rzeczywistości pracodawcy osób niepełnosprawnych spełniający warunki o których mowa w art. 26d ustawy nie mogą liczyć na zwrot kosztów. Proponujemy wprowadzenia obligatoryjności zwrotu kosztów, w przypadku spełnienia przez pracodawcę warunków o których mowa w art. 26d ustawy.

Podsumowując zestaw propozycji zmian przepisów dotyczących zatrudnienia osób niepełnosprawnych zawartych w projekcie, NSZZ „Solidarność” pragnie podkreślić iż mimo sygnowania projektu przez posłów, projekt wpisuje się swoim charakterem w nurt polityki rządu, cechującej się brakiem woli takiego ukształtowania systemu wspierania zatrudnienia osób niepełnosprawnych, by w sposób elastyczny odpowiadał potrzebom rynku pracy, przejawiających się wahaniami poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Nie można oprzeć się wrażeniu, że doraźne rozwiązania zawarte w projekcie skierowane są wyłącznie na ratowanie finansów PFRON, poprzez ograniczenie jego wydatków. Nie widać aby wolą projektodawców było zwiększenie zaangażowania państwa w realizację polityki wspierania osób niepełnosprawnych poprzez zwiększenie kwoty dotacji budżetowej dla PFRON czy poszukiwanie innych źródeł przychodów Funduszu. Projektodawcy natomiast gotowi są pozbawić osoby niepełnosprawne przysługujących im uprawnień czy obecnego wsparcia. Obecnie kwota dotacji budżetowej na dofinansowanie wynagrodzeń osób niepełnosprawnych przekazywana Funduszowi ustalana jest na sztywnym, niewystarczającym do realizacji tego zadania poziomie. Co więcej, planuje się jej dalsze

uszytywnienie w sposób całkowicie oderwany od potrzeb rynku pracy (projekt nowelizacji ustawy o finansach publicznych przekazany informacyjnie partnerom społecznym na forum Trójstronnej Komisji, zawiera propozycje wprowadzenia dyscyplinującej reguły wydatkowej wydatków budżetu państwa. W projekcie tym wśród wyłączeń od wspomnianej reguły nie uwzględniono dotacji budżetowej dla PFRON).

Sprzeciw NSZZ „Solidarność” budzą propozycje, których ostatecznym skutkiem może być rezygnacja pracodawców ze statusu zakładu pracy chronionej (likwidacja ulg podatkowych, zmniejszanie odpisów środków na ZFRON). O ile niewątpliwe słuszne jest dążenie do zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy, o tyle nie można zgodzić się na to aby cel ten został osiągnięty kosztem zlikwidowania zatrudnienia chronionego. Nie należy zapominać, że osób niepełnosprawnych w sposób bardziej bezpośredni niż pozostałych pracowników dotyka kwestia przepaści technologicznej. Dlatego w przypadku zlikwidowania zatrudnienia chronionego, starsze osoby niepełnosprawne nie odnajdą się na otwartym rynku pracy. Stopniowe zatrudnianie osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy powinno dokonywać się w sposób ewolucyjny a nie rewolucyjny. Stanowiący prawo powinni mieć świadomość, że proces ten potrwa przynajmniej jedno pokolenie a wszelkie nieprzemyślane, rewolucyjne, wymuszane zmiany mogą zakończyć się demontażem istniejącego systemu.

Odnosząc się do idei jaka przyświecała twórcom projektu, czyli ograniczania wydatków PFRON, NSZZ „Solidarność” pragnie podkreślić, iż zdaniem Związku nie można mówić o reformie bądź poprawie działania systemu wspierania zatrudnienia osób niepełnosprawnych bez zwiększenia zaangażowania państwa w realizację tego konstytucyjnego obowiązku, w szczególności w sytuacji, gdy obciąża się Fundusz nowymi dodatkowymi zadaniami, wynikającymi z ustawy z dnia 24 czerwca 2010 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z 2010r., bez zapewnienia dodatkowych środków na ich realizację.

Z powodów podanych powyżej NSZZ „Solidarność” nie może pozytywnie zaopiniować przedstawionego do zaopiniowania poselskiego projektu zmian ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw.

**CZŁONEK PREZYDIUM
KK NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”**

Zbigniew Kruszyński
Zbigniew Kruszyński

Warszawa, dnia 16 sierpnia 2010 r.

P - 1353/2010

SEKRETARIAT SZEFA KS

WRYNEŁO
dnia 23. 08. 2010 r. 200..... r.

(podpis)

Pan
Lech Czapla
Szef Kancelarii Sejmu
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

W imieniu Krajowej Rady Biegłych Rewidentów bardzo serdecznie dziękuję za przesłanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw (pismo z dnia 28 lipca 2010 r., znak: GMS-WP-183-120/10).

Jednocześnie pragnę poinformować, że Krajowa Izba Biegłych Rewidentów nie zgłasza uwag do ww. projektu ustawy.

[Podpis]

P r e z e s

Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

[Podpis]

A d a m K ę s i k

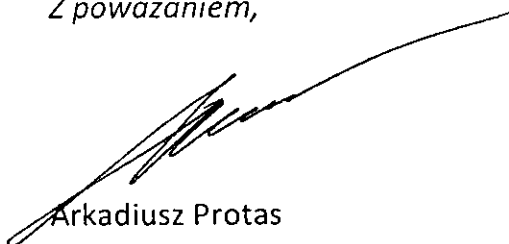
Warszawa, 12 sierpnia 2010 r.

Szanowny Pan
Lech Czapla
Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 28 lipca br. (sygn. GMS-WP-183-120/10), w załączeniu przesyłam *opinię Business Centre Club w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw.*

Z poważaniem,

Arkadiusz Protas
wiceprezes

Business Centre Club

Opinia Business Centre Club w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw

Rozumiejąc potrzebę dokonania nowelizacji ustawy ze względu na ograniczone środki finansowe pozostające w dyspozycji PFRON-u i grożącą utratę płynności finansowej uważamy jednak, że niektóre z proponowanych zmian idą zbyt daleko i spowodują zachwianie stabilizacji finansowej systemu pomocy osobom niepełnosprawnym.

Notowany ostatnio dynamiczny wzrost liczby pracowników niepełnosprawnych wynika w dużym stopniu z faktu ujmowania w ewidencji zatrudnionych emerytów. BCC uważa, że zaprzestanie finansowania pracowników z uprawnieniami emerytalnymi posiadających umiarkowany i lekki stopień niepełnosprawności (art. 26 a ust. 1a) umożliwi w miarę normalne funkcjonowanie finansowe PFRON-u bez wprowadzania aż tak drastycznych zmian, jak proponowane w projekcie ustawy.

Do przesłanych propozycji zmian zgłaszamy następujące szczegółowe zastrzeżenia:

1. Widzimy potrzebę zwiększenia wysokości przysługujących pracodawcy kwot dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności, ale uważamy, że obniżenie dofinansowania w przypadku osób zaliczonych do umiarkowanego i lekkiego stopnia niepełnosprawności nie powinno być tak drastyczne (art. 26a ust. 1).
2. Nie możemy zgodzić się, aby przy naliczaniu SOD pod pojęciem „najniższe wynagrodzenie” rozumieć minimalne wynagrodzenie za pracę obowiązujące w grudniu 2009 roku (art. 2 pkt 1).

Proponujemy utrzymanie obecnie obowiązującej zasady odnoszenia wysokości naliczeń SOD do minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w grudniu poprzedniego roku.

3. Proponujemy również utrzymanie określonego w art. 26 c ust. 3 ustawy 14-dniowego terminu wypłaty miesięcznego dofinansowania z Funduszu. Wydłużenie terminu do 30 dni spowoduje zachwianie płynności finansowej zakładów pracy chronionej.
4. Nie do przyjęcia jest proponowana zmiana w art. 4 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Wprowadzenie tej zmiany wraz z proponowaną utratą przez zakłady pracy chronionej zwolnień podatkowych m. in. w

zakresie podatku od nieruchomości na tyle drastycznie zmniejszy naliczenia na zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych, że fundusz ten nie będzie w stanie zagwarantować osobom niepełnosprawnym podstawowych nakładów w zakresie opieki medycznej i rehabilitacji. Proponujemy pozostawienie naliczeń na ZFRON na dotychczasowym poziomie czyli 90 proc., jeżeli zostanie przyjęta proponowana zmiana w art. 31 ust. 1.

5. Zwracamy uwagę na brak w projekcie wyliczenia skutków finansowych wprowadzenia proponowanych zmian, co utrudnia dokładne wskazanie, bez wprowadzenia których zmian udałoby się uratować płynność finansową PFRON.

12.08.2010